

73

UCHWAŁA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 23 lutego 1990 r.

w sprawie założeń polityki pieniężnej na 1990 r.

§ 1. Uchwała się założenia polityki pieniężnej na 1990 r., stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2. Prezes Narodowego Banku Polskiego będzie przedstawiał Sejmowi i Senatowi kwartalną informację

o przebiegu realizacji założeń polityki pieniężnej w roku 1990 wraz z odpowiednimi wnioskami.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1990 r.

Marszałek Sejmu: *M. Kozakiewicz*

Załącznik do uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 lutego 1990 r. (poz. 73)

ZAŁOŻENIA POLITYKI PIENIĘŻNEJ NA 1990 R.

Cele i uwarunkowania

1. Podstawowe cele polityki pieniężnej w 1990 r. są ściśle powiązane z programem gospodarczym rządu i obejmują: przewycięzenie hiperinflacji, wprowadzenie wymiennalności złotego oraz stopniową stabilizację jego siły nabywczej. Realizacji tych celów podporządkowane będą działania Narodowego Banku Polskiego oraz stosowane przez niego narzędzia polityki pieniężnej, a w szczególności:

- polityka realnie dodatniej stopy procentowej chroniącej depozyty i oszczędności terminowe przed skutkami inflacji oraz skłaniającej do racjonalnego wykorzystania kredytów;
- likwidacja kredytów preferencyjnych w ich dotychczasowej postaci, zawężenie ich zakresu i zmiana zasad finansowania preferencyjnego oprocentowania;
- uporządkowanie problemu zadłużenia z tytułu udzielonych w przeszłości kredytów o stałej, zaniżonej stopie oprocentowania;
- zaniechanie praktyki finansowania deficytu budżetowego emisją pustego pieniądza;
- kształtowanie podaży pieniądza w granicach wyznaczonych wymogami przywracania równowagi, uniemożliwiających jej przekształcenie w samoistne źródło inflacji, a zarazem zapewniających sprawną obsługę procesu wymiany towarowej;
- kształtowanie kursu walutowego na poziomie zapewniającym równowagę pomiędzy popytem na dewizy a ich podażą.

2. Zgodnie z założeniami programu gospodarczego rządu zahamowanie hiperinflacji nastąpić powinno w drugim kwartale 1990 r. Będzie ono poprzedzone fazą wysokiego wzrostu cen w I kwartale 1990 r., jaki nastąpi w wyniku regulacji cen urzędowych i wprowadzenia jednolitego kursu walutowego. W fazie tej przed polityką pieniężną stać będzie zadanie jednoczesnego zapewnienia:

- płynnej podaży dewiz;
- względnej stabilności kursu walutowego (tak aby był on czynnikiem osłabiającym oczekiwania inflacyjne);
- ukształtowania stóp procentowych na poziomie zapewniającym wyższą atrakcyjność oszczędności złotych niż dewizowych oraz hamującym popyt na kredyty bankowe.

W pierwszych miesiącach roku polityka podaży pieniądza powinna być bardziej restryktywna dla zapobieżenia nieprzewidywanemu wzrostowi cen, jaki może nastąpić w sytuacji ich daleko posuniętej liberalizacji. Wraz z wygaszaniem inflacji polityka pieniężna tworzyć będzie warunki do większej stabilizacji kursu walutowego, wysokiej atrakcyjności oszczędzania w złotych oraz rozszerzenia akcji kredytowej. Od początku roku istotnym punktem orientacyjnym dla polityki pieniężnej będzie zapewnienie płynności podaży dewiz, od czego zależeć będzie w dużym stopniu ocena skuteczności polityki gospodarczej, zarówno przez społeczeństwo, jak i partnerów zagranicznych.

3. Polityka pieniężna stanowić będzie w 1990 r. istotne ogniwo programu gospodarczego rządu. Jej cele są w pełni zbieżne z celami tego programu. Osiągnięcie tych celów będzie w poważnym stopniu zależeć od spełnienia założeń, na których opiera się konstrukcja programu gospodarczego. Zasadnicze znaczenie mieć będzie zwłaszcza zgromadzenie niezbędnych rezerw dewizowych, co warunkuje i ubezpiecza wprowadzenie wymiennalności oraz wyhamowanie w zamierzonych terminach spirali inflacyjnego wzrostu cen i dochodów. Od tego zależeć będzie wiarygodność polityki stopy procentowej i rzeczywisty jej wpływ na postępowanie podmiotów gospodarczych i gospodarstw domowych.

Podaż pieniądza i kredytu

4. Podstawowym zadaniem Narodowego Banku Polskiego będzie ukształtowanie podaży pieniądza (obejmującej

zasoby gotówkowe i środki na rachunkach bankowych będące w dyspozycji gospodarstw domowych i podmiotów gospodarczych) w takich rozmiarach, aby z jednej strony nie kreować nadwyżkowego popytu, z drugiej zaś nie dopuścić do nieuzasadnionych zatorów w rozliczeniach pieniężnych. Zakładany na 1990 r. przyrost podaży pieniądza opiera się na przyjętych prognozach dotyczących skali zmian cen, wolumenu dochodu narodowego, wielkości przychodów i wydatków pieniężnych ludności, ocenie możliwości dalszego zwiększenia szybkości krążenia pieniądza gotówkowego oraz wpływu wprowadzenia realnie dodatniego oprocentowania na strukturę zasobów pieniężnych.

5. Biorąc pod uwagę występowanie nadwyżkowego popytu w punkcie wyjścia przyjmuje się, że przyrost podaży (zasobów) pieniądza powinien być wolniejszy od tempa wzrostu obrotów. Program polityki pieniężnej zakłada, że przyrost podaży (zasobów) pieniądza wyniesie w 1990 r. 41,2 bln zł, tj. 159,9% w porównaniu do stanu przewidywanego na koniec 1989 r.

6. Przyjmuje się, że zasoby pieniężne ukształtują się w 1990 r. następująco:

	Przyrost w bln zł	Stan na 31.XII.1990 r.	Przyrost w %
Podaż pieniądza ogółem	41,2	67,0	159,9
z tego:			
obieg gotówkowy	8,0	18,5	76,0
wkłady oszczędnościowe	17,0	25,7	194,7
środki przedsiębiorstw społecznych	16,2	22,7	248,6

Założony przyrost zasobów pieniężnych ludności (łącznie gotówki i oszczędności) jest zgodny z prognozą wynikającą z bilansu pieniężnych przychodów i wydatków ludności. Prognozowane zmiany w strukturze zasobów pieniężnych są pochodną założonego urealnienia oprocentowania kredytów i depozytów terminowych, co powinno skłonić posiadaczy pieniądza do jego lokowania w formie wkładów oszczędnościowych. Decydującym czynnikiem wpływającym na przyrost wkładów oszczędnościowych będą naliczone odsetki. Prognozuje się, że przyrost wkładów z tego tytułu wyniesie w 1990 r. ok. 11,5 bln zł. Przesłanką uzasadniającą tę prognozę jest ocena, że obecnie istotną część zasobów gotówkowych stanowi nadal gorący pieniądz, który wraz z przywracaniem równowagi rynkowej i w warunkach atrakcyjnego oprocentowania powinien przekształcić się we wkłady oszczędnościowe.

7. Zakłada się, że w 1990 r. stan dewiz zgromadzonych na rachunkach walutowych obniży się o około 10%. Ocenia się, że przyrost wkładów walutowych osób fizycznych wyniesie 1.100 mln USD, a stan środków na rachunkach walutowych osób prawnych zmniejszy się o około 1.700 mln USD. Tendencja ta będzie skutkiem zmian w przepisach dewizowych znoszących możliwość odprowadzania części wpływów z eksportu na rachunki walutowe. Złotowa wartość zasobów walutowych wyniesie w końcu 1990 r.

52,5 bln zł i będzie o 31,9% wyższa niż w końcu roku 1989. Przyrost ten będzie wyłącznie skutkiem przewidywanej dewaluacji złotego. Założona polityka podaży pieniądza przewiduje, że w 1990 r., na skutek urealnienia wkładów oszczędnościowych i ujednoczenia kursu walutowego, nastąpi zwiększenie atrakcyjności wkładów oszczędnościowych złotych względem wkładów walutowych. Syntetycznym tego odzwierciedleniem będzie szybszy wzrost wkładów złotych (o 194,7%) niż walutowych (o 31,9%). Założony współczynnik wyprzedzenia wynosi 6,1, a jego kształtowanie się w ciągu roku stanowić będzie jedną z ważniejszych przesłanek dla kształtowania parametrów polityki pieniężnej. Niższy od założonego poziom współczynnika stanowić będzie sygnał wskazujący na potrzebę podwyższenia stopy procentowej.

8. Przyjmuje się, że stan zadłużenia podmiotów gospodarczych i gospodarstw domowych zwiększy się w 1990 r. o 44,5 bln zł, tj. o 153,8%, do łącznej kwoty 73,4 bln zł. Zwiększony kredyt przeznaczony będzie w pierwszym rzędzie na obsługę procesu wymiany i kierowany do najefektywniejszych przedsiębiorstw. Nie ustala się centralnie limitów przyrostu kredytów na poszczególne cele i grupy podmiotów. O strukturze przyrostu zadłużenia zadecyduje układ stosunków rynkowych, zdolność banków do angażowania się w poszczególne rodzaje kredytów, zdolność poszczególnych grup kredytobiorców do zaciągania kredytów oraz możliwości budżetu refundowania odsetek od kredytów na niektóre cele. Przyjmuje się, że część założonej kwoty przyrostu zadłużenia kredytowego znajdzie pokrycie w części przyrostu zadłużenia zagranicznego. Jej skalę wstępnie ocenia się na 740 mln USD. Program pieniężny na 1990 r. nie przewiduje przyrostu zadłużenia sektora budżetowego w stosunku do stanu na koniec roku 1989.

9. Polityka podaży pieniądza będzie zróżnicowana w poszczególnych fazach realizacji programu gospodarczego rządu. Pierwsza faza jego realizacji, przypadająca na okres pierwszego kwartału, zakłada wysoki wzrost cen z miesiąca na miesiąc i w rezultacie podwojenie ich poziomu. W tym czasie restrykcyjność polityki pieniężnej powinna być szczególnie duża. Równocześnie projekcja budżetowa przewiduje, że w I kwartale nie będzie możliwe zrównoważenie bieżących dochodów i wydatków budżetu centralnego, a skala tego niedoboru wyniesie ok. 6,3 bln zł i będzie finansowana przez system bankowy (poza NBP) na warunkach komercyjnych. Uwzględniając powyższe uwarunkowania, przewiduje się następującą projekcję przyrostu zadłużenia kredytowego w I kwartale 1990 r.:

	Przyrost	
	w bln zł	w %
Zadłużenie kredytowe ogółem	23,3	64,1
z tego:		
— budżet	6,3	84,7
— podmioty gospodarcze i ludność	17,0	58,8

10. W warunkach zgodnego z założeniami programu rządowego rozwoju sytuacji, tzn. obniżenia już w drugim kwartale średniomiesięcznego wskaźnika wzrostu cen do wielkości jednocyfrowej, stopniowego pozyskiwania kredytów zagranicznych oraz zmniejszenia deficytu budżetowego,

nastąpi relatywne zwiększenie tempa przyrostu zadłużenia kredytowego podmiotów gospodarczych. Przyjmuje się, że w drugim i trzecim kwartale deficyt budżetu centralnego ulegnie obniżeniu do kwoty ok. 3.2 bln zł, tj. 2% planowanych wydatków. Deficyt ten zostanie zlikwidowany w IV kwartale 1990 r.

11. Począwszy od drugiego kwartału 1990 r. zakup przez system bankowy oprocentowanych, krótkoterminowych weksli skarbowych będzie jedyną formą finansowania przejściowych nadwyżek bieżących wydatków budżetu centralnego nad jego dochodami. Strukturalny niedobór budżetu będzie natomiast finansowany w drodze emisji obligacji skarbowych, nabywanych na zasadzie dobrowolności przez podmioty gospodarcze, banki handlowe oraz gospodarstwa domowe.

12. W celu zabezpieczenia gospodarki przed automatycznym zadłużaniem się budżetu w bankach przewiduje się dokonanie zmian w systemie bankowej obsługi budżetu. Począwszy od drugiego półrocza 1990 r. praktyka antycypacyjnego otwierania kredytów budżetowych oraz odrębnego ewidencjonowania wpływów i wydatków budżetowych zastąpiona będzie zasadą prowadzenia — zarówno dla jednego budżetu centralnego, jak i budżetów terenowych — jednego rachunku bieżącego. Rozwiązanie takie uzależni wysokość ponoszonych wydatków budżetowych od wielkości środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych. W 1990 r. wprowadzone zostaną rozwiązania systemowe eliminujące możliwość zadłużania się Funduszu Obsługi Zadłużenia Zagranicznego w systemie bankowym. Realizacja dyspozycji płatności dewizowych uzależniona będzie od uprzedniego przekazania przez FOZZ równowartości złotowej tych środków na odpowiedni rachunek bankowy.

13. Prezes Narodowego Banku Polskiego i Minister Finansów dokonają zawarcia w terminie do 31 marca 1990 r. długoterminowej umowy o spłatę zadłużenia państwa w banku centralnym.

Polityka stopy procentowej i działalność depozytowo-kredytowa

14. Stopa procentowa będzie w 1990 r. podstawowym narzędziem zapewniającym zrównoważenie popytu na pieniądze z jego podażą, ochronę realnej wartości depozytów terminowych, naturalne ograniczenie presji na kredyty bankowe, a także wyższą atrakcyjność lokat złotych niż oszczędności w walutach obcych. W 1990 r. w stosunku do kredytów oraz depozytów terminowych banki stosować będą realnie dodatnią stopę procentową, tzn. stopę na poziomie wyższym od przewidywanej na dany okres czasu stopy inflacji. W związku z prognozowanymi znacznymi wahaniami inflacji w ciągu roku stosowana będzie miesięczna lub kwartalna stopa procentowa, z przyjęciem zasady naliczania odsetek w okresach nie krótszych niż kwartał, jeżeli dotychczas zawarte umowy nie stanowią inaczej. Naliczanie odsetek odbywać się będzie metodą procentu składanego. W umowach kredytowych banki zastrzegać będą możliwość wielokrotnej zmiany oprocentowania w ciągu roku. Opro-

centowanie kredytów i depozytów ustalane będzie przez banki samodzielnie, przy przestrzeganiu zasady równości sektorów. Banki będą prowadziły politykę stopy procentowej, zachęcającą do gromadzenia depozytów terminowych, stosując zasadę umiarkowanego zróżnicowania między oprocentowaniem depozytów terminowych i depozytów płatnych na żądanie. Kryteriami wyznaczającymi poziom i strukturę stóp procentowych stosowanych przez banki będą rentowność działalności oraz zachowanie płynności.

15. Następuje zniesienie nałożonych na banki obowiązków stosowania uprzywilejowań i preferencji w zakresie dostępu do kredytów, ich oprocentowania oraz warunków ich spłaty. Polityka preferencji i ulg kredytowych prowadzona będzie przez rząd, a jej zakres wyznaczać będą możliwości budżetu państwa. Udział banków w realizacji tej polityki polegać będzie na kapitalizowaniu części należnych odsetek. Stworzy to warunki wprowadzenia większej przejrzystości stosunków finansowo-pięniężnych oraz lepszego wykonywania zadań stojących przed systemem bankowym. Pomocą w spłacie należnego bankom oprocentowania objęci będą kredytobiorcy zaciągający nowe kredyty na następujące cele:

- finansowanie budownictwa mieszkaniowego,
- wdrażanie postępu biologicznego w rolnictwie,
- zakup i zagospodarowanie nieruchomości rolnych,
- zakup wózków i samochodów inwalidzkich przez inwalidów.

Rozmiary tej pomocy ze strony państwa określone będą w ustawie budżetowej. Będzie ona polegać na spłacaniu ze środków budżetowych części należnego bankom oprocentowania, a mianowicie:

- w odniesieniu do kredytów mieszkaniowych oraz na zakup wózków i samochodów inwalidzkich — w wysokości 32% należnego oprocentowania,
- w odniesieniu do kredytów na postęp biologiczny w rolnictwie oraz zakup i zagospodarowanie nieruchomości rolnych — w wysokości 20% należnego oprocentowania.

Uzyskanie środków z budżetu na pomoc w spłacie odsetek stanowić będzie dla banków podstawę do zapewnienia kredytów na wymienione cele. Ponadto w 1990 r. obowiązek bieżących spłat oprocentowania od powyższych kredytów będzie ograniczony do równowartości 40% należnych odsetek, a 60% będzie dopisywane do zadłużenia kredytobiorcy. Umożliwi to znaczne zmniejszenie bieżących obciążeń finansowych i zarazem zapobiegać będzie spadkowi realnej wartości zobowiązań w wyniku inflacji.

16. W 1990 r. uporządkowany zostanie problem zadłużenia z tytułu udzielonych w przeszłości kredytów oprocentowanych według stałych, zaniżonych stóp procentowych. Zgodnie z ustawą o uporządkowaniu stosunków kredytowych postanowienia umów kredytowych ustalające oprocentowanie według takich stóp ulegają z mocy prawa uchyleciu. W celu uniknięcia skokowego wzrostu obciążeń finansowych kredytobiorców, wynikających z urealnienia oprocentowania, w 1990 r. równowartość 60% kwoty należnych odsetek będzie mogła być kapitalizowana przez banki, powiększając stan zadłużenia oraz wysokość rat w następ-

nych latach. Niezależnie od tego kredytobiorcy, którzy zaciągnęli w przeszłości kredyty na cele wymienione w ust. 15, otrzymają ze środków budżetowych pomoc w spłacie pozostałej części należnego bankom oprocentowania. Zasady i zakres tej pomocy będą analogiczne jak w przypadku kredytów nowo udzielanych, a jej tryb uzgodniony przez Ministra Finansów z zainteresowanymi bankami.

17. Polityka kredytowa banków będzie uwzględniała kształtowanie się zdolności kredytowej pożyczkobiorców rozumianej jako zdolność do spłaty kredytu wraz z odsetkami w terminie umownym, przy czym w ocenie zdolności do spłaty kredytu wraz z odsetkami w terminie umownym będzie się uwzględniać wszystkie, także długofalowe, efekty produkcyjne, koszty kredytowanego przedsięwzięcia oraz szczególnie w rolnictwie, długość cyklu produkcyjnego (obrotu). Badając zdolność kredytową banki oceniać będą także wywiązywanie się ze zobowiązań wobec wierzycieli oraz dbałość o egzekwowanie należności z punktu widzenia wpływu na utrzymanie płynności finansowej. Podobnie jak dotychczas banki będą mogły — w zależności od stopnia ryzyka wynikającego z oceny zdolności kredytowej kredytobiorców — różnicować warunki udzielania kredytów, w tym także dotyczące wysokości oprocentowania i okresu spłaty. Banki będą podejmować w tych sprawach decyzje samodzielnie i ponosić za nie pełną odpowiedzialność finansową.

18. Podjęte zostaną działania organizacyjno-ekonomiczne umożliwiające przejęcie kredytowania inwestycji centralnych przez Bank Gospodarstwa Krajowego z dniem 1 lipca 1990 r. Podstawowym źródłem kredytowania inwestycji centralnych sukcesywnie stawać się będą długoterminowe obligacje gwarantowane przez Skarb Państwa.

Oddziaływanie Narodowego Banku Polskiego na kształtowanie podaży pieniądza

19. Działania Narodowego Banku Polskiego (NBP) koncentrować się będą na kontroli podaży pieniądza, polityce stopy procentowej oraz kursu walutowego. Narzędzia oddziaływania NBP na system bankowy i rynek pieniężny oraz parametry polityki pieniężnej będą kształtowane w taki sposób, aby jak najszybciej postępowała komercjalizacja stosunków pieniężnych oraz eliminowane były ograniczenia natury administracyjnej.

20. Przyjmuje się, że w 1990 r. podstawą akcji kredytowej banków komercyjnych będzie przyrost depozytów podmiotów gospodarczych i gospodarstw domowych. NBP udzielać będzie bankom kredytu refinansowego i redyskontowego. Rola kredytu refinansowego — udzielanego bankom w rachunku otwartym — ulegać będzie zmniejszeniu, podobnie jak jego relacja do aktywów banków. W tym celu wprowadzone zostaną następujące rozwiązania:

- zlikwidowany zostanie system kredytów refinansowych o preferencyjnym oprocentowaniu; będzie to związane z uchynieniem zawartych przez banki umów kredytowych, w części dotyczącej stosowania stałych, zaniżonych stawek oprocentowania;

- dokonana zostanie konwersja zadłużenia banków z tytułu kredytów refinansowych w kredyty długoterminowe, spłacane do końca 1995 r.;

- refinansowanie banków poprzez udzielanie kredytu w rachunku otwartym ograniczone zostanie do pomocy w razie przejściowego zagrożenia płynności.

Zakłada się, że ciężar refinansowania banków przesunięty zostanie w 1990 r. na kredyt redyskontowy. Będzie on udzielany przez NBP w drodze redyskonta zdyskontowanych przez banki weksli towarowych wystawionych przez solidnych płatników i o terminach płatności nie przekraczających trzech miesięcy. Stworzy to warunki do częściowego uzależnienia emisji pieniądza od realnego pokrycia towarowego. Czynnikiem zachęcającym banki do korzystania z tej formy kredytu będzie jego niższe oprocentowanie w porównaniu z kredytem refinansowym udzielanym w rachunku otwartym.

21. W zależności od kształtowania się sytuacji pieniężnej NBP będzie oddziaływał na wielkość podaży pieniądza poprzez operacje sprzedaży i skupu krótkoterminowych weksli skarbowych. W sytuacji nadmiernej ekspansji kredytowej weksle te będą oferowane bankom, a w razie niedostatecznych rozmiarów kredytowania — skupywane przez NBP od banków. Skuteczne posługiwanie się tym narzędziem będzie możliwe pod warunkiem ich odpowiednio atrakcyjnego oprocentowania. Poziom tego oprocentowania będzie każdorazowo uzgadniany przez Prezesa NBP i Ministra Finansów.

22. Przyjmuje się, że w razie potrzeby rozszerzenia akcji kredytowej bądź zwiększenia płynności banków, NBP będzie miał prawo zakupu obligacji banków mających pokrycie w skapitalizowanych należnościach z tytułu zmiany oprocentowania kredytów udzielonych przed dniem 1 stycznia 1990 r.

23. Narodowy Bank Polski nie będzie stosował limitowania działalności kredytowej banków. W przypadku wystąpienia zagrożenia nadmierną podażą pieniądza, reglamentacja ilościowa będzie stosowana selektywnie; obejmować będzie określoną grupę kredytów, np. kredyty długoterminowe.

24. System rezerwy obowiązkowej ulegnie uproszczeniu w wyniku wprowadzenia jednolitej stopy rezerwy od depozytów płatnych na żądanie. Narodowy Bank Polski prowadził będzie aktywną politykę rezerwy obowiązkowej, aby stała się ona znaczącym instrumentem kształtowania rozmiarów działalności depozytowo-kredytowej banków.

25. Narodowy Bank Polski oddziaływać będzie na poziom stóp procentowych poprzez oprocentowanie kredytu refinansowego i redyskontowego oraz dobrowolnych lokat banków. Wysokość tego oprocentowania będzie określana przez NBP co miesiąc lub co kwartał przy uwzględnieniu podaży i popytu na pieniądź oraz aktualnej prognozowanej na najbliższy okres inflacji. Oprocentowanie to będzie kształtowane w taki sposób, aby zachęcać banki do gromadzenia depozytów pieniężnych oraz lokowania wolnych środków na międzybankowym rynku pieniężnym. Oprocentowanie kredytu refinansowego powinno przekraczać stosowaną przez

banki komercyjną stopę procentową płaconą od depozytów terminowych. Oprocentowanie lokat dobrowolnych banków powinno być natomiast wyraźnie niższe i podwyższone do atrakcyjnego dla banków poziomu jedynie w razie konieczności szybkiej reakcji na nadmierną ekspansję kredytową. Narodowy Bank Polski przy refinansowaniu banków będzie uwzględniał zamrożenie zasobów banków, powstałe w wyniku stosowanej ustawowej kapitalizacji odsetek od kredytów.

26. W celu zwiększenia ekonomicznego bezpieczeństwa wkładów oszczędnościowych i lokat gromadzonych w bankach podjęte zostaną działania, w wyniku których relacja kapitału własnego banków do aktywów objętych ryzykiem będzie ulegała zwiększeniu w następujący sposób:

- 1 stycznia 1991 r. — nie mniej niż 3%,
- 1 stycznia 1992 r. — 6%,
- 1 stycznia 1993 r. — 8%.

27. W 1990 r. zapoczątkowane zostanie stosowanie norm płynności. Banki zostaną zobowiązane do analizowania zsynchronizowania terminów wymagalności depozytów z okresami ich zaangażowania w działalności kredytowej.

Polityka dewizowa i kursowa

28. Z początkiem 1990 r. wprowadzony zostanie jednolity kurs złotego w stosunku do walut wymienialnych, który będzie stosowany dla wszystkich bieżących obrotów

płatniczych. Podmioty gospodarcze będą zobowiązane do niezwłocznego sprowadzania do kraju wpływów w walutach obcych i do ich odsprzedaży bankom dewizowym. Importerzy będą mieli prawo zakupu walut wymienialnych w bankach dewizowych w celu wykonania zobowiązań z tytułu importu. Nastąpi zniesienie odpisów dewizowych, przetargów walutowych oraz centralnych przydziałów dewiz. Środki zgromadzone na rachunkach odpisów dewizowych ich właściciele będą mogli wykorzystać na import.

29. Kurs walutowy kształtowany będzie na poziomie zapewniającym równowagę popytu na dewizy z ich podażą. Będzie on ustalany przez Prezesa NBP w oparciu o zasady określone przez Radę Ministrów. Prezes NBP ustalać będzie sposób stosowania kursów, a także będzie miał prawo ustalić maksymalne wysokości marż pobieranych przy kupnie i sprzedaży walut obcych.

30. NBP zorganizuje system międzybankowych rozliczeń dewizowych. W ramach tego systemu banki dewizowe będą zobowiązane do odsprzedaży Narodowemu Bankowi Polskiemu części dewiz skupionych od podmiotów gospodarczych i będą miały prawo zakupu od NBP walut wymienialnych w ilości wystarczającej dla realizacji popytu zgłaszanego przez importerów.

31. W 1990 r. nie nastąpią zmiany w funkcjonowaniu systemu rachunków walutowych ludności. Zapewnione będzie bezpieczeństwo wkładów na kontach walutowych oraz swoboda dysponowania zgromadzonymi środkami. Utrzymany będzie wolny obrót walutowy między osobami fizycznymi.